

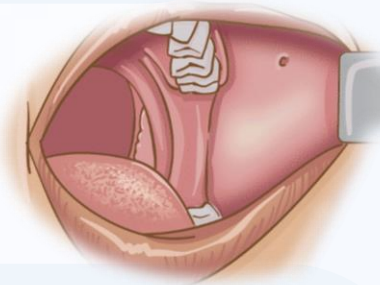
โครงการตรวจคัดกรองความเสี่ยงมะเร็งช่องปาก โรงพยาบาลเกษตรสมบูรณ์ จ.ชัยภูมิ ปีการศึกษา 2564

หลักการและเหตุผล

โรคมะเร็งช่องปากพบได้ร้อยละ 3-5 ของมะเร็งที่เกิดขึ้นได้ทั้งร่างกาย อีกทั้งมีอัตราการรอดชีวิต 5 ปี ต่ำกว่ามะเร็งเต้านมและมะเร็งปอดมดลูก ทั้งที่สามารถตรวจพบได้ในระยะแรกเช่นเดียวกัน มะเร็งช่องปากหากไม่ได้รับการตรวจพบและรักษา จะทำให้เกิดการสูญเสียทรัพยากรต่างๆ และอาจถึงแก่ชีวิตในที่สุด ดังนั้นทางคณะผู้จัดทำจึงได้จัดทำโครงการคัดกรองมะเร็งช่องปากขึ้น เพื่อให้ประชาชนที่ยังไม่ได้รับการคัดกรองความเสี่ยงมะเร็งช่องปากได้รับการคัดกรอง ประชาชนกลุ่มเสี่ยงได้รับการตรวจคัดกรองซ้ำโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและทันตแพทย์ และช่วยให้ผู้ป่วยที่มีรอยโรคหรือผู้ป่วยมะเร็งช่องปากเข้าสู่กระบวนการรักษาได้อย่างรวดเร็ว

เป้าหมาย

1. ร้อยละ 80 ของอสม. ที่เข้าร่วมโครงการ ได้คะแนนแบบทดสอบความรู้หลังการอบรมมากกว่าก่อนการอบรม รวมถึงมากกว่าร้อยละ 80 ของ อสม. มีคะแนนหลังการอบรมมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม
2. ประชากรอายุ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 650 คน ในเขต ต.บ้านยาง ได้รับการตรวจคัดกรองความเสี่ยงมะเร็งช่องปาก โดยอสม. ที่เข้าร่วมโครงการ
3. ร้อยละ 50 ของประชากรอายุ 40 ปีขึ้นไป ที่ได้รับการตรวจคัดกรองโดยอสม. แล้วพบว่ามีความเสี่ยง ได้รับการคัดกรองซ้ำโดยทันตภิบาล
4. เกิดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดกรองความเสี่ยงในการเกิดมะเร็งช่องปาก

กิจกรรมจัดทำสื่อให้ความรู้เกี่ยวกับมะเร็งช่องปาก

- โปสเตอร์ “รู้ทัน...มะเร็งช่องปาก” เพื่อติดตั้งบริเวณรพสต. ในเขต อ.เกษตรสมบูรณ์ จำนวน 16 แห่ง
- สติกเกอร์ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับมะเร็งช่องปาก เพื่อติดตั้งบริเวณสถานที่สาธารณะที่เห็นได้ชัดเจน ในเขต อ.เกษตรสมบูรณ์ จำนวน 300 แผ่น
- สื่อแนวทางการดำเนินงานการตรวจคัดกรองความเสี่ยงมะเร็งช่องปากของอสม.

กิจกรรมประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานและอบรมให้ความรู้ในการตรวจคัดกรองมะเร็งช่องปากแก่อสม. ในเขตรับผิดชอบต.บ้านยาง

ผลการดำเนินงาน อสม. เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 86 คน โดยในจำนวนนี้มีเพียง 45 คน คิดเป็นร้อยละ 52.3 ที่ทำคะแนนแบบทดสอบหลังอบรมได้มากกว่าก่อนอบรม และมี อสม. ทั้งสิ้น 67 คนหรือร้อยละ 77.9 ที่ทำคะแนนแบบทดสอบหลังอบรมได้มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 60 ซึ่งไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ อสม. ในเขต ต.บ้านยาง อ.เกษตรสมบูรณ์ มีความรู้เกี่ยวกับมะเร็งช่องปาก
2. เพื่อค้นหา และตรวจคัดกรองประชากรกลุ่มเสี่ยงมะเร็งช่องปากใน ต.บ้านยาง อ.เกษตรสมบูรณ์ นำไปสู่การรักษาโรคได้ตั้งแต่ระยะเริ่มต้น
3. เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาโรคมะเร็งช่องปาก

กิจกรรมอบรมให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพช่องปากแก่ผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงและการคัดกรองซ้ำ

ผลการดำเนินงาน ประชาชนอายุ 40 ปีขึ้นไป ในเขต ต.บ้านยาง จำนวน 881 คน ได้รับการคัดกรองความเสี่ยงมะเร็งช่องปากโดยอสม. ซึ่งบรรลุตามเป้าหมาย โดย 229 คนหรือร้อยละ 25.6 จัดเป็นกลุ่มเสี่ยงที่ต้องได้รับการคัดกรองซ้ำโดยทันตภิบาล แต่พบว่ามีเพียง 99 คนหรือร้อยละ 43.2 ที่เข้ารับการคัดกรองซ้ำ ซึ่งไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยในจำนวนนี้มี 45 คนหรือร้อยละ 41.5 ที่มีความเสี่ยงหรือมีรอยโรคที่ต้องส่งคัดกรองต่อโดยทันตแพทย์ เพื่อรับการตรวจรักษาอย่างเหมาะสม

ประโยชน์และสิ่งที่ได้เรียนรู้

1. พัฒนาการความรู้เกี่ยวกับมะเร็งช่องปากให้ อสม. ทำให้ อสม. มีความรู้ความสามารถในการคัดกรองมะเร็งช่องปากเบื้องต้นแก่ประชากรในหมู่บ้านได้
2. ประชากรกลุ่มเสี่ยงมะเร็งช่องปากในหมู่บ้านได้รับการตรวจคัดกรองนำไปสู่การรักษาโรคตั้งแต่ระยะเริ่มต้น และการพยากรณ์โรคที่ดีขึ้น
3. กระตุ้นให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ไข ยับยั้ง และป้องกันปัญหาโรคมะเร็งช่องปากได้ด้วยตนเอง
4. ได้ศึกษาวิธีการดำเนินงานในโรงพยาบาลชุมชนร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ เรียนรู้วิถีชุมชน และสามารถนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการทำงาน

ผู้จัดทำโครงการ

นพ.ธีราพร บุตรวัง	583130020-3
นพ.นิตา ลีม่วงศุฑติ	583130021-1
นพ.หทัยพันธ์ อางพลไทย	583130027-9
นพ.ธรรมพร สุนทรารักษ์	583130029-5

อาจารย์ที่ปรึกษา

ทพญ.อนงค์ เพชรล้ำ
ทพญ.อ้อบศรา โททะรินทร์

